Ankenævnet for Forsikring

Den 24. januar 2018 blev i sag nr. 91399:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Thisted Forsikring A/S
Thyparken 16
7700 Thisted

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har bygningsbrandforsikring i Thisted Forsikring A/S. Han klager ved sin advokat over størrelsen af den erstatning, som selskabet vil udbetale i anledning af en anmeldt brandskade, samt over at selskabet har opsagt hans bygningskaskoforsikring med tilbagevirkende kraft til tegningstidspunktet. Klageren er endvidere utilfreds med, at selskabet har afvist at erstatte de omkostninger, som klageren har haft til juridisk bistand.

Selskabet har anført, at klageren ved indtegningen af forsikringen afgav urigtige oplysninger. Selskabet har som følge heraf opsagt klagerens bygningskaskoforsikring med tilbagevirkende kraft samt foretaget pro rata nedsættelse af erstatningssummen vedrørende den anmeldte brandskade og forhøjet klagerens selvrisiko. Selskabet har endvidere reduceret erstatningen med yderligere 25 % med henvisning til, at klageren har forvoldt branden ved grov uagtsomhed.

I bilag til klageskema af 27/9 2017 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

> "Indledning
> Jeg skal på vegne af min klient [klageren] (herefter kaldet 'klager') klage over afgørelse fra Thisted Forsikring. Afgørelsen angår en bygningsbrandskade på klagers ejendom …
>
> Thisted Forsikring har tegnet bygningsbrandforsikring på ejendommen under policenummer …, **bilag 1**. Skaden er anmeldt den 15. marts 2017.

Der er mellem parterne enighed om, at der er tale om en forsikringsdækket skade. Herefter består tvisten alene af, hvorvidt Thisted Forsikring kan nedsætte dækningssummen.

Jeg vedhæfter som **bilag 2** Thisted Forsikrings repræsentants afgørelse af 3. maj 2017, hvorefter Thisted Forsikring nedsætter dækningssummen med 25 % begrundet i grov uagtsomhed. Thisted Forsikring mener at skaden er en følge af grov uagtsomhed fra familien. Thisted Forsikring nedsætter herefter dækningssummen med yderligere knap 90 %, idet Thisted Forsikring mener, at der er givet utilstrækkelige oplysninger ved tegningen af forsikringen, og at oplysningerne ville have medført en højere præmie. Det oplyses endeligt, at der vil blive fratrukket selvrisiko på kr. 25.000.

Som **bilag 3** vedhæftes [forsikringsmæglers] e-mail til Thisted Forsikrings repræsentant af 2. juni 2017. Heri fastholdes, at der er tale om mindre fejl og ikke i en størrelsesorden som opgjort af Thisted Forsikring.

Som **bilag 4** vedhæftes Thisted Forsikrings repræsentants svar af 7. juni 2017 på e-mailen fra [forsikringsmægler]. Afgørelsen fastholdes.

Som **bilag 5** vedhæftes brev af 13. juli 2017 fra undertegnede til Thisted Forsikring med klage over afgørelsen.

Som **bilag 6** vedhæftes brev af 15. august 2017 fra Thisted Forsikrings repræsentant til undertegnede, vedhæftet dette brev, og ligeledes lagt ved bilag 6 i denne sag, var bl.a. en opgørelse over hvordan Thisted Forsikring havde nået frem til, at der ville være krævet en 999% højere præmie.

Endeligt fremlægges som **bilag 7** brandrapport fra DBI.

Klager nedlægger påstande om følgende:

– Thisted Forsikring skal anerkende, at der ikke er grundlag for nedsættelse af dækningssummen pro rata.

– Thisted Forsikring skal anerkende, at der ikke er grundlag for at kræve højere selvrisiko.

– Thisted Forsikring skal anerkende, at der ikke er udvist grov uagtsomhed, der kan begrunde nedsættelse af dækningssum.

– Thisted Forsikring erstatte de omkostninger klager har haft til juridisk bistand.

Klagepunkt 1) Thisted Forsikring har ikke ret til pro rata nedsættelse af dækningssum og øget selvrisiko

Thisted Forsikring har til støtte for sin afgørelse fremført, at forsikringen er tegnet på baggrund af utilstrækkelige oplysninger, og at såfremt Thisted Forsikring havde været i besiddelse af alle oplysninger om tidligere skader, ville forsikringspræmien have været højere, hvilket ville kunne begrunde nedsættelse pro rata efter forsikringsaftalelovens § 6, stk. 2.

Der har efterfølgende været korrespondance i mellem Thisted Forsikring, [forsikringsmægler] og klager ad hvilke tidligere skader, der kunne have været oplyst.

Thisted Forsikring har anført følgende skader:

- 29. juli 2014 Brand/bil – Udbetaling kr. 53.634,50 fra [andet forsikringsselskab 1]
- 29. juli 2014 Brand/indbo – Udbetaling kr. 22.190,00 fra [andet forsikringsselskab 1]
- 16. maj 2015 Indbo/vandskade – Afvist fra [andet forsikringsselskab 1]
- 25. august 2015 Bygningsbrand – Udbetaling kr. 2.583.368,31 fra [andet forsikringsselskab 2]
- 25. august 2015 Løsøre fra bygningsbrand kr. 150,000 fra [andet forsikringsselskab 2] Forsikring
- 4. august 2016 – Lastbil stjålet – Udbetaling kr. 150.504 fra [andet forsikringsselskab 2]
- 30. august 2016 – Indbo/tyveri – Udbetaling på kr. 85.477 fra [andet forsikringsselskab 1]

Forsikringsskaderne af 29. juli 2014 er samme skade, hvor der var brand i en bil, hvori der lå indbo. Skaden burde nok have været oplyst, men det ligger næsten 3 år forud for tegningen hos Thisted Forsikring, og klager havde ganske enkelt glemt skaden.

Forsikringsskaden af 16. maj 2015 kendes ikke af klager, og forespurgt hertil har Thisted Forsikring ikke fremlagt dokumentation for, at der skulle være anmeldt en skade.

Forsikringsskaden af 25. august 2015 var ikke klagers skade, og det må samtidig gøres gældende, at der var tale en ét forhold, nemlig brand i en ejendom. Ejendommen var rettelig købt af klager, men endnu ikke var overtaget.

Det fremgår af standardvilkårene fra Dansk Ejendomsmæglerforening, i punkt om overtagelse, aflevering og risikoovergang, at såfremt ejendommen går til grunde som en følge af brand inden overtagelsesdagen, så overtager køber retten til erstatning. Det fremgår ligeledes at selvrisikoen afholdes af sælger. Dette er en praktisk foranstaltning, som man har ment er den bedste løsning i tilfælde af brand inden overtagelse. Det ændrer dog ikke på, at det er sælger, der har tegnet og betalt forsikringen, og at det alene beror på en aftale mellem sælger og køber, at køber overtager retten til erstatningen. Det har aldrig været køber/klagers skade. Endeligt kan det da også oplyses, at Thisted Forsikrings assurandør …, der har holdt møde med klager i forbindelse af tegning af forsikringer hos Thisted Forsikring, var oplyst om at klager havde modtaget en sum fra brandforsikring, og at [assurandør] tilbød, at der også kunne laves forsikring på denne ejendom.

Såfremt Ankenævnet måtte mene, at klager i den optimale verden havde anset udbetalingen fra bygningsbrandforsikringen for egen skade, da gøres det gældende, at klager var i kendelig god tro ved ikke at oplyse skriftligt om skaden, og at skaden derfor ikke kan anvendes som argument for pro rata nedsættelse af dækningssummen, grundet forsikringsaftalelovens § 5, stk. 1. Såfremt Thisted Forsikring ønsker oplysninger om udbetalinger fra andres forsikringer, herunder ansvarsforsikringer og som i nærværende sag transport i krav på erstatning ved brandforsikring, skal det stå Thisted Forsikring frit for at bede om sådanne oplysninger.

[Assurandør], blev tillige på mødet med klager gjort opmærksom på skaden der blev anmeldt 4. august 2016 og 30. august 2016. Der er tale om én begivenhed, et indbrud med tyveri af lastbil, hvori der var en racerbil samt div. indbo. Dette forhold kan derfor ikke begrunde anden præmie end den tilbudte, idet Thisteds Forsikrings ansatte assurandør var oplyst om forholdet. Assurandøren har oplyst, at hun ikke erindrer en sådan oplysning, hvilket fremgår af svaret fra Thisted Forsikring, bilag 6.

Det er klagers opfattelse, at Thisted Forsikring ikke ville have krævet en højere præmie for brandforsikringen af [klagerens adresse], hvis Thisted Forsikring havde haft oplysninger om bilbranden i 2014, og om tyveri af lastbil i august 2016 (hvilket klager mener at have oplyst ved møde med assurandør).

Thisted Forsikrings repræsentant har i sit svar af 15. august 2017, bilag 6, vedlagt grundlaget for den højere præmieberegning. Heraf fremgår forsikringsselskabets retningslinjer tilsyneladende, hvoraf det fremgår, at der ved urigtige oplysninger vil ske præmieforhøjelse med 999 %. Ordlyden af § 6, stk. 2 angiver, at der kan ske pro rata nedsættelse, hvis præmien med oplysningerne forventeligt ville have været højere. Der er ikke hjemmel til automatisk at antage, at præmien ville være 999% højere. Årsagen er efter det fremlagte, at man slet ikke ville have tegnet forsikringen. Det gøres dog som tidligere nævnt gældende, at oplysningerne om bilbrand og tyveri af lastbil ikke forventeligt ville have medført afvisning af at tegne forsikring.

Der savnes på den baggrund holdepunkter for, at *'præmien ville være blevet fastsat til kr. 13.976 pr. år med selvrisiko på kr. 25.000'*. Jeg mener ikke de fremlagte retningslinjer beviser, at Thisted Forsikring ved fuldt kendskab til alle skader, ville have krævet en højere præmie for bygningsbrandforsikring.

Ad egen skyld

Thisted Forsikring har ligeledes argumenteret for, at klager har udvist egen skyld i en grad som efter forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2 kan berettige til nedsættelse af forsikringssummen. Dette begrunder Thisted Forsikring i en passage i brandrapportens side 24, afsnit 7.1, hvorefter placeringen af en halogenlampe på gulvet vurderedes at være ekstraordinær uhensigtsmæssig.

Jeg bemærker i den forbindelse, at klager ikke har overvejet en risiko for brandskade, ved at have halogenlampen liggende på gulvet. Klager overtog ejendommen i starten af februar. Efter nogle problemer med oliefyret ville klager reparere fyret. Grundet manglende belysning købte klager en 300 W halogenlampe, som blev placeret på gulvet pegende på arbejdsområdet. Klager har i forbindelse med brandrapporten oplyst, at der var spildt lidt olie på gulvet i fyringsrummet under arbejde med udbedring af problemer med fyret. Klager lagde savsmuld på olien, for at suge olien op, og overvejede ikke i den forbindelse, at forholdene i rummet nu havde ændret sig med en potentiel risiko til følge. Familien kan ikke huske, hvordan lampen blev efterladt tændt, men det har skyldtes en forglemmelse.

Som det fremgår af retspraksis, skal der være en 'indlysende fare for skade', hvis der skal ske nedsættelse. Der har ikke været tale om åben flamme, men om en lyskilde, som ifølge brandrapporten er mulig årsag til brandens opståen grundet varmen herfra.

Klagers brug af en halogenlampe, lagt på gulv i fyrrummet, har ikke indebåret en indlysende fare for skade, hvorfor der ikke kan ske nedsættelse af forsikringssummen begrundet i egen skyld. Klager, der arbejder som tømrer oplyser, at det ikke er usædvanligt, at man ved byggeprojekter har 500 W og 1000 W lamper liggende til belysning af arbejdspladsen, han havde derfor ikke skænket risikoen en tanke.

Opsummerende

Det er klagers påstand, at Thisted Forsikring ikke havde krav på at være oplyst om brand og løsøreskaden af 25. august 2015, og at der endda er talt om forholdet i forbindelse

med mødet med [assurandør]. Under alle omstændigheder var klager i god tro, da denne oplysning ikke blev givet skriftligt.

Det er klagers påstand, at Thisted Forsikring ikke på baggrund af en forglemmelse af oplysning om en bilbrand i 2014 og kun mundtlig orientering om tyveriet af lastbilen i august 2016, ville have nægtet at tegne brandforsikring på [klagerens adresse]. Thisted Forsikring ville forventeligt ikke engang have krævet en højere brandforsikringspræmie. Afgørelsen fra Thisted Forsikring ses alene begrundet i, at der skete en skade, som man helst undgår at dække.

Endeligt er det klagers påstand, at der ikke fra klager er udvist grov uagtsomhed, der kan begrunde nedsættelse af dækningssummen, da klager ikke var bevidst om brandfaren ved at halogenlampen blev lagt i fyrrummet."

Selskabets advokat har i brev af 31/10 2017 til nævnet bl.a. anført:

"**Faktum**

Klager erhvervede ejendommen beliggende … med skødedato den 3. februar 2017 til en købesum på kr. 2.388.500,00, jf. **bilag A**.

Der er indtegnet bygningsbrandforsikring for ejendommen hos selskabet med ikrafttræden den 1. februar 2017. Den 15. marts 2017 opstod der en brandskade på ejendommen. Klager var endnu ikke flyttet ind på ejendommen på brandtidspunktet.

Indtegning af forsikringen

Klager har i forbindelse med forsikringens indtegning hos selskabet afgivet risikooplysninger i forsikringsbegæringen, **bilag B**, der er udfyldt af klager i hånden. På side 2 (af 3) fremgår øverst:

Har du eller nogen i din husstand have skade® indenfor de sidste 3 år?
[x] Ja [ ] Nej

Hvis du svarer ja, bedes du oplyse hvilke skader:

'Indbrud 28/2-2016 på tidligere bopæl i …'

Urigtige risikooplysninger

Selskabet har i forbindelse med behandlingen af brandskaden indhentet oplysninger omkring klagers skadesforløb hos tidligere selskab.

Det skal i den forbindelse fremhæves, at der er registreret følgende skader inden for de sidste tre år forud for branden den 15. marts 2017:

1) 30. august 2016 – Indbo/tyveri – Udbetaling på kr. 85.477 fra [andet forsikringsselskab 1]

2) 4. august 2016 – Lastbil stjålet – Udbetaling på kr. 150.504 fra [andet forsikringsselskab 2]

3) 25. august 2015 – Bygningsbrand – Udbetaling på ca. kr. 3.000.0000 fra [andet forsikringsselskab 2]

4) 25. august 2015 – Løsøre (ifm. bygningsbrand) – Udbetaling på kr. 150.000 fra [andet forsikringsselskab 2]

5) 16. maj 2015 – Indbo/vandskade – Afvist af [andet forsikringsselskab 1]

6) 29. juli 2014 – Indbo/brand – Udbetaling af kr. 22.190 fra [andet forsikringsselskab 1]

7) 29. juli 2014 – Brand/bil – Udbetaling af kr. 53.634,50 fra [andet forsikringsselskab 1]

Som **bilag C** fremlægges den samlede udskrift, for så vidt angår de indhentede oplysninger hos de tidligere selskaber. Skadesforløbet skal sammenholdes med oplysningerne afgivet af klager i forsikringsbegæringen, jf. bilag B, hvor der kun er oplyst om én tidligere skade inden for de sidste tre år.

Den oplyste skade, jf. bilag B, skulle være et indbrud den 28. februar 2016 i tidligere bolig i …, hvilket indbrud Thisted Forsikring ikke har modtaget oplysninger om ved henvendelse til tidligere forsikringsselskab.

På baggrund af ovennævnte oplysninger omkring det tidligere skadesforløb hos tidligere selskaber, har selskabet gjort gældende, at klager har afgivet urigtige risikooplysninger ved indtegningen af forsikringen, jf. forsikringsaftalelovens § 6.

De enkelte skader

Klager har oplyst i klagen, at det over for [assurandør] skulle være oplyst, at skaden den 30. august 2016 og 4. august 2016, jf. pkt. 1 og 2 under risikooplysninger s.2, udspringer af samme forsikringsbegivenhed, nemlig et tyveri af en lastbil indeholdende en racerbil samt indbo.

I forbindelse med nærværende klagesag er disse oplysninger (igen) blevet forelagt [assurandør], der på det kraftigste tager afstand fra, at hun skulle have fået oplysning om skaderne den 4. og 30. august 2016, herunder at der skulle være tale om tyveri af en lastbil indeholdende en racerbil og indbo.

I den forbindelse skat det fremhæves, at assurandøren har angivet, at tyveri af en lastbil indeholdende en racerbil er et så 'usædvanligt tyveri', at dette ville blive erindret, såfremt der var fremkommet oplysninger herom.

For så vidt angår skaden den 25. august 2015, jf. pkt. 3 under risikooplysninger s.2, skal det fremhæves, at der er tale om en brandskade på ejendommen … [andet forsikringsselskab 2] har udbetalt kr. 3.000.000 vedrørende brandskaden direkte til klager. Dvs., at klager har været at anse som rette adkomsthaver, for så vidt angår forsikringssummen, og [andet forsikringsselskab 2] har derfor betalt til klager med frigørende virkning.

Klager anfører, at skaden på [ejendom], ikke er at anse som en skade for 'husstanden', men at der er tale om en skade for sælger af ejendommen, hvorfor klager ikke skulle have oplyst herom.

Det bemærkes hertil, at når klager som angivet ovenfor var retmæssig adkomsthaver i forhold til modtagelsen af forsikringssummen, kr. 3.000.000, er det, fordi det fremgår af standardvilkårene i DE's købaftale, at udbetaling af brandforsikringssummen i tilfælde af brand inden overtagelsesdagen skal ske til køber. Der er således sket udbetaling af forsikringssummen, kr. 3.000.000, med frigørende virkning, jf. panthaver-deklaration A til klager. Klager er derfor at anse som 'ejer' af skaden, og tillige ejer af den deraf følgende forsikringssum.

Klagers pligt til at oplyse om brandskaden på [ejendom], skal tillige ses i lyset af, at det er klagers eget firma, der har stået for genopførelsen af ejendommen. Endvidere forhandlede klager selv såvel branderstatningen som indboerstatningen på plads med [andet forsikringsselskab 2s] taksatorer. [Andet forsikringsselskab 2] har derfor anset klager som rette adkomsthaver i forhold til forsikringssummen, hvilket klager tillige selv har.

Klager har derfor haft et indgående kendskab til skaden, og klager har som følge heraf haft pligt til at oplyse herom i forsikringsbegæringen.

For så vidt angår skaderne den 29. juli 2014, jf. pkt. 6 og 7 ovenfor under risikooplysninger s.2, har jeg noteret, at klager i klagen har anført, at det anerkendes, at der var tale om brand i en bil, hvor der lå noget indbo. Det er oplyst, at klager skulle have glemt denne skade. Faktum er, at skaden ikke er oplyst i forsikringsbegæringen, jf. bilag B, hvorfor der derfor er afgivet urigtige risikooplysninger.

Det fastholdes således, at klager har afgivet urigtige oplysninger ved indtegningen af forsikringen.

Prorata-nedsættelse

Selskabet gør prorata-nedsættelse gældende, jf. forsikringsaftalelovens § 6, stk. 2.

Det bemærkes, at hvis selskabet havde været i besiddelse af de korrekte oplysninger om skadesforløbet inden for de sidste tre år, så ville tegningen af bygningsforsikringen være blevet afvist. Bygningskaskoforsikringen er derfor ophævet med tilbagevirkende kraft til indtegningstidspunktet.

For så vidt angår bygningsbrandforsikringen, kan selskabet ikke ophæve denne, jf. lov om finansiel virksomhed. Selskabet har imidlertid foretaget en beregning af, hvilken præmie selskabet ville have opkrævet, såfremt de korrekte oplysninger var blev afgivet på tidspunktet for indtegningen af brandforsikringen.

Der er således foretaget en konkret risikovurdering af kundeforholdet, særligt under hensyntagen til de manglende oplysninger om en meget stor bygningsbrand i august 2015 (forsikringsudbetaling på kr. 3.000.000), hvilket ville have ført til indtegning mod betaling af en betydeligt højere brandforsikringspræmie.

Præmien for bygningsbrandforsikringen er af selskabet blevet fastsat til kr. 13.976,00 pr. år og med en selvrisiko på kr. 25.000. Som **bilag D** vedlægges beregningen.

Selskabet er dermed alene forpligtet til at erstatte skaden med et pro ratabeløb svarende til forholdet mellem tidligere præmie, kr. 1.399, og ny præmie, kr. 13.976,00 = kr. 1.399 dels med 13.976 = 10,01 %.

Selskabet har herefter indhentet tilbud på udbedringsarbejdet på ejendommen. Som **bilag E** vedlægges de indhentede tilbud.

Tilbuddene medfører, at skaden kan opgøres som følger:

1.	Skadeservice	kr.	312.950,00 inkl. moms
2.	Elektriker	kr.	37.500,00 inkl. moms
3.	Nyt Oliefyr	kr.	50.000,00 inkl. moms
4.	WS	kr.	12.500,00 inkl. moms
5.	Tømrer	kr.	75.000,00 inkl. moms
6.	Maler	kr.	199.257,50 inkl. moms
	I alt	**kr.**	**687.207.50 inkl. moms**

Der er herefter foretaget prorata-erstatningsberegning samt foretaget fradrag af selvrisikoen (se regnestykket nedenfor under overskriften 'Beregning af erstatning').

Grov uagtsomhed

Dansk Brandteknisk Institut har udarbejdet en brandundersøgelse på ejendommen. DBI-rapporten vedlægges som **bilag F**.

Til ankenævnets orientering kan det oplyses, at branden er opstået i ejendommens kælder, og af DBI-rapporten, side 24 af 25, skal følgende fremhæves:

*'**7.1 Arnested brandspredning og brandårsag***

Med baggrund i tolkning af brandskaderne er der et overvejende sandsynligt arnested i området foran oliefyrsanlægget.

*På gulvet ca. 20 cm foran oliefyrsanlægget, **med front rettet mod oliefyrsbrænderen** [min fremhævning], findes en halogenprojektør beregnet til vægmontering liggende på gulvtæppet. Lyskilden er intakt og stikkontaktens afbryder, hvortil projektøren er tilsluttet, findes i tændt position.*

Der er ved undersøgelsen ikke fundet andet, der kan have været årsag til brandens opståen.
Med baggrund i dette er den mest sandsynlige årsag til brandens opståen, at varmestråling fra den tændte halogenprojektør har antændt de omkringværende brandbare materialer.

*En halogenprojektør, der ligger direkte på gulvtæppe med lyskegle rettet mod og tæt på andre brændbare materialer, herunder også **olievædet sagsmuld** [min fremhævning], er ekstraordinær uhensigtsmæssig og ikke i henhold til betjeningsinstrukser angivet af producenten.*

Sikringsgruppen med tilhørsforhold til den elektriske installation i kælderen er ved hjælp af to stykker ledning mellem til- og afgangsside forbikoblet. Der er inden smeltesikring isat. Dette kan visuelt konstateres, da afdækning ikke er monteret. …

7.2 Andre forhold

Regler for opbevaring af flaskegas i boliger er iht. beredskabsstyrelsens bekendtgørelse, at der indendørs højst må opbevares netto 40 kg gas og anvendes flaskegasanlæg med tilladelig fyldning op til 11 kg.

Rummet, som flaskegas eller flaskegasanlæg opbevares i, skal være placeret over terræn. Der ser i kælderen opbevaret i alt 5 styks 11 kg gasflasker, med en fyldning der må vurderes at overstige 40 kg. Kælderrummet er beliggende under terræn.'

Selskabet gør gældende, at klager har udvist grov uagtsomhed ved at placere en tændt halogenlampe til vægmontering på gulvet, efterladt på et gulvtæppe i kælderen ved klude og olievædet savsmuld. DBI har angivet, at dette er at anse som en ekstraordinært uhensigtsmæssig placering, og der i øvrigt må anses for at være sket en overtrædelse af beredskabsstyrelsens bekendtgørelse om oplag af gasflasker.

Det er selskabets vurdering, at ***den ekstraordinært uhensigtsmæssige placering af halogenlampen indebærer en så indlysende fare for skadens indtræden, at der foreligger grov uagtsomhed.***

Selskabet bemærker i den forbindelse, at den indlysende fare tillige skal ses i lyset af klagers faglige baggrund som tømrer, hvorfor det fremstår som så meget desto mere indlysende for klager, at det var forbundet med klar og overhængende brandfare at placere en tændt halogenlampe ved klude og olievædet savsmuld.

Det skal i den forbindelse fremhæves, at klager i klagen har oplyst, at han var klar over, at der er var spildt olie på gulvet i fyringsrummet, hvorfor dette endvidere indikerer, at der foreligger grov uagtsomhed, idet det er almindeligt kendt, at olie er særdeles brændbart, og at placering af en lyskilde liggende på netop det olievædede gulv vil indebære en så indlysende fare for skadens indtræden, at der foreligger grov uagtsomhed.

Selskabet fastholder således, at klager har forvoldt branden ved en så grov uagtsomhed, at det i sig selv medfører en reduktion af erstatningsudbetalingen på 25 %.

Beregning af erstatningen

De indhentede tilbud på udbedring, jf. vedlagte **bilag E**, medfører en skadesudgift på kr. 687.207,50 inkl. moms.

1) Fradrag for grov uagtsomhed på 25 % giver følgende regnestykke:

   kr. 687.207,50 ÷ 25 % = <u>kr. 515.405,63</u> inkl. moms

2) Prorata-nedsættelse, jf. regnestykket ovenfor, hvor forholdet mellem dem gamle og den nye præmie udgør kr. 1.399 delt med kr. 13.976 = 10,01 % giver følgende regnestykke:

   kr. 515.405, 63 x 0,1001 = kr. 51.592,10

3) Fradrag af policemæssig selvrisiko på kr. 25.000 giver følgende regnestykke:

   kr. 51.592,10 ÷ kr. 25.000, 00 = kr. 26.592,10

Selskabet har ved mail af den 3. maj 2017 meddelt, at udbetaling på kr. 26.592,10 vil ske, når der foreligger dokumentation for, at udbedring er sket.

Advokatomkostninger

Klager har gjort gældende, at selskabet skal erstatte de omkostninger, klager har haft til juridisk bistand.

I forhold til begæring om at få tillagt omkostninger, jf. forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3, skal der henvises til ankenævnskendelse nr. 89.302 af den 12. oktober 2016, hvoraf det fremgår, at der skal være ydet en juridisk bistand, der har været nødvendigt for, at selskabet har ændret holdning i sagen.

Dette er ikke tilfældet i nærværende sag, hvorfor selskabet allerede af denne årsag har afvist at yde dækning for advokatomkostninger.

Selskabet fastholder således, at der er afgivet urigtige risikooplysninger, samt at der skal ske proratorisk nedsættelse af erstatningsudbetalingen samt nedsættelse på grund af grov uagtsomhed."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor.

Af forsikringstilbud af 9/2 2017 underskrevet af klageren fremgår bl.a.:

"**Din Forsikringsaftale/ accept af vores tilbud**
Du har netop fået et tilbud på dine forsikringer hos Thisted Forsikring,

Ved at give accept på tilbuddet, giver du os tilladelse til at opsige dine nuværende forsikringer, samt tilladelse til at indhente oplysninger om tidligere forsikringer, bonustrin, skader, skærpede vilkår, og evt. restance i tidligere forsikringsselskab. Du kan dog trække tilladelsen tilbage ved at sende en email til os.

På baggrund af ovenstående, beder vi dig om at afkrydse spørgsmålene i følgende afsnit, hvor du efterfølgende bekræfter tilbuddet med en underskrift.

Vi gør dig opmærksom på, at hvis oplysningerne i forhold til det afkrydsede samt tilbuddet ikke er korrekte, kan det få betydning for dækningen, en evt. erstatningsudbetaling, eller for prisen. Derfor er det vigtigt, at du kontakter os straks, hvis du opdager fejl i de oplysninger, du har meddelt os.

Bekræftelse af oplysninger og aftale om forsikring
…

- Har du eller nogen i din husstand have skade® indenfor de sidste 3 år?
  [x] Ja [ ] Nej

Hvis du svarer ja, bedes du oplyse hvilke skader:
'Indbrud 28/2-2016 på tidligere bopæl i …' "

11. 91399

Af brandundersøgelsesrapport af 3/4 2017 fra Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut fremgår bl.a.:

"**2 Oplysninger**
2.1 Forholdene på stedet før branden
Det oplyses med telefonisk kontakt til ejer, at han har haft problemer med oliefyret i kælderen. Han har i den forbindelse spildt fyringsolie på gulvet foran fyret og drysset savsmuld på for at suge det op.
…
5 Undersøgelse af brandstedet
…
5.4 Elektriske brugsgenstande
…
Ved undersøgelse af halogenprojektør findes denne liggende på gulvet ca. 20 cm foran oliefyrsanlægget med front rettet mod oliefyrsbrænderen.
Halogenprojektøren er ikke en arbejdslampe på fod/stativ, men en halogenprojektør med beslag for vægmontering.
Der findes i øvrigt ved oliebrænderen rester af olieholdigt savsmuld på gulvet, klude samt grønt plastmateriale.
…
Halogenprojektøren er kraftigst varmeskadet på den del, der har vendt opad. På den del, der har ligget på gulvet, ses rester af gulvtæppe fastbrændt. Lyskilde findes visuelt samt ved måling intakt.
…
Halogenprojektøren findes tilsluttet via forlængerledning i stikkontakt i rummet ved siden af. Stikkontaktens afbryder findes i tændt position.
…
7 Sammenfatning

7.1 Arnested brandspredning og brandårsag
Med baggrund i tolkning af brandskaderne er der et overvejende sandsynligt arnested i området foran oliefyrsanlægget.
På gulvet ca. 20 cm foran oliefyrsanlægget, med front rettet mod oliefyrsbrænderen, findes en halogenprojektør beregnet til vægmontering liggende på gulvtæppet. Lyskilden er intakt og stikkontaktens afbryder, hvortil projektøren er tilsluttet, findes i tændt position.
Der er ved undersøgelsen ikke fundet andet, der kan have været årsag til brandens opståen.
Med baggrund i dette er den mest sandsynlige årsag til brandens opståen, at varmestråling fra den tændte halogenprojektør har antændt de omkringværende brandbare materialer.
En halogenprojektør, der ligger direkte på gulvtæppe med lyskegle rettet mod og tæt på andre brændbare materialer, herunder også olievædet savsmuld, er ekstraordinær uhensigtsmæssig og ikke i henhold til betjeningsinstrukser angivet af producenten.
Sikringsgruppen med tilhørsforhold til den elektriske installation i kælderen er ved hjælp af to stykker ledning mellem til- og afgangsside forbikoblet. Der er ingen smeltesikring isat. Dette kan visuelt konstateres, da afdækning ikke er monteret. Installationen i kælderen er dermed ikke sikret mod overstrøm, hvilket er i strid med stærkstrømsreglementet.

7.2 Andre forhold
Regler for opbevaring af flaskegas i boliger er iht. beredskabsstyrelsens bekendtgørelse, at der indendørs højst må opbevares netto 40 kg gas og anvendes flaskegasanlæg med tilladelig fyldning op til 11 kg.

Rummet, som flaskegas eller flaskegasanlæg opbevares i, skal være placeret over terræn.
Der ses i kælderen opbevaret i alt 5 styks 11 kg gasflasker, med en fyldning der må vurderes at overstige 40 kg. Kælderrummet er beliggende under terræn."

Af police af 28/2 2017 fremgår bl.a.:

"**Forsikringen omfatter**	**Forsikringssum i kr.**		**Selvrisiko i kr.**
Beboelse			
Bygningsbrand			4.769
Anden bygningsbeskadigelse			4.769
- Gas og sanitet			4.769
- Husejeransvar	*10.000.000		4.769
- Heraf er tingskade begrænset til	*4.000.000		4,769
- Retshjælp	*100.000*	*10% min.	2.500"

Nævnet har fået forelagt selskabets interne tegningsregler.

Nævnet udtaler:

Klageren har tegnet bygningsbrandforsikring hos selskabet med ikrafttrædelse den 1/2 2017. Af forsikringsbegæringen af 9/2 2017, som klageren har underskrevet, fremgår det, at han har svaret "ja" til spørgsmålet, "har du eller nogen i din husstand haft skade(r) indenfor de sidste 3 år?". Herefter fremgår det, at klageren skal oplyse, hvilke skader han har haft, hvis der er svaret "ja". Klageren har hertil noteret et indbrud den 28/2 2016. Af begæringen fremgår det endvidere, at klageren var bekendt med, at "hvis oplysningerne i forhold til det afkrydsede samt tilbuddet ikke er korrekte, kan det få betydning for dækningen, en evt. erstatningsudbetaling, eller for prisen. Derfor er det vigtigt, at du kontakter os straks, hvis du opdager fejl i de oplysninger, du har meddelt os".

Klageren har anmeldt, at der den 15/3 2017 opstod en brandskade på hans ejendom.

Selskabet har anerkendt skaden som dækningsberettigende. Selskabet har indhentet tilbud på udbedringsarbejdet på ejendommen, hvorefter skaden er opgjort til i alt 687.207,50 kr. inkl. moms.

Selskabet har herefter nedsat erstatningen med henvisning til, at klageren har afgivet urigtige oplysninger ved forsikringens indtegning, samt at klageren har handlet groft uagtsomt i forbindelse med den anmeldte brandskade.

Opsigelse af bygningskaskoforsikringen, pro rata erstatning samt øget selvrisiko

Klageren er utilfreds med størrelsen af den erstatning, som selskabet vil udbetale i anledning af den anmeldte brandskade, samt at hans bygningskaskoforsikring er blevet opsagt med tilbagevirkende kraft til tegningstidspunktet.

Selskabet har anført, at klageren ved indtegningen af forsikringen har afgivet urigtige oplysninger, da han ikke har oplyst om tidligere skader.

Selskabet har opsagt klagerens bygningskaskoforsikring med tilbagevirkende kraft til tegningstidspunktet med henvisning til, at tegningen af forsikringen ville være blevet afvist, hvis de korrekte oplysninger omkring skadeforløbet havde foreligget.

For så vidt angår bygningsbrandforsikringen, har selskabet foretaget en beregning af hvilken præmie, det ville have opkrævet, såfremt korrekte oplysninger var afgivet.

Det fremgår af sagen, at klagerens tidligere præmie var 1.399 kr. Selskabet har anført, at præmien ville have været 13.976 kr., samt at selvrisikoen ville have været 25.000 kr., hvis de korrekte oplysninger havde foreligget. På baggrund heraf har selskabet foretaget en pro rata nedsættelse af erstatningen.

Selskabet har anført, at klageren har haft følgende skader inden for de sidste 3 år forud for branden den 15/3 2017:

"1) 30. august 2016 – Indbo/tyveri – Udbetaling på kr. 85.477 fra [andet forsikringsselskab 1]

2) 4. august 2016 – Lastbil stjålet – Udbetaling på kr. 150.504 fra [andet forsikringsselskab 2]

3) 25. august 2015 – Bygningsbrand – Udbetaling på ca. kr. 3.000.0000 fra [andet forsikringsselskab 2]

4) 25. august 2015 – Løsøre (ifm. bygningsbrand) – Udbetaling på kr. 150.000 fra [andet forsikringsselskab 2]
5) 16. maj 2015 – Indbo/vandskade – Afvist af [andet forsikringsselskab 1]
6) 29. juli 2014 – Indbo/brand – Udbetaling af kr. 22.190 fra [andet forsikringsselskab 1]
7) 29. juli 2014 – Brand/bil – Udbetaling af kr. 53.634,50 fra [andet forsikringsselskab 1]"

Vedrørende skaderne den 30/8 2016 og den 4/8 2016 har klagerens repræsentant oplyst, at der er tale om én begivenhed, idet klageren fik stjålet en lastbil, hvori der lå indbo.

Klagerens advokat har anført, at selskabets assurandør var oplyst om forholdet på tegningstidspunktet. Selskabet har hertil anført, at dets assurandør har afvist, at klageren skulle have oplyst om skaderne.

Klagerens advokat har bemærket, at skaderne anmeldt den 25/8 2015 ikke vedrørte klagerens forsikring, samt at der er tale om ét forhold, nemlig en brand i en ejendom. Advokaten har uddybende anført, at ejendommen på daværende tidspunkt var købt af klageren, men endnu ikke overtaget. Det var sælger, der havde tegnet og betalt forsikringen, og det alene beroede på en aftale mellem sælger og køber, at klageren som køber overtog retten til erstatningen. Advokaten har endvidere anført, at selskabets assurandør var blevet oplyst om, at klageren havde modtaget en sum fra sælgerens brandforsikring. Advokaten har anført, at såfremt nævnet når frem til, at der er tale om "egen skade", så gøres det gældende, at klageren var i god tro, jf. forsikringsaftalelovens § 5, stk. 1. Selskabet har hertil anført, at [andet forsikringsselskab 2] har udbetalt 3 mio. vedrørende brandskaden direkte til klageren, således at klageren må være at anse som rette adkomsthaver og derved "ejer" af skaden. Selskabet har endvidere anført, at det var klagerens firma, der stod for genopførelsen af ejendommen, og at det var klageren, der forhandlede med selskabet omkring erstatningssummen.

Omring skaden den 16/5 2015 har klagerens repræsentant oplyst, at klageren ikke kender til skaden.

Omkring skaderne den 29/7 2014 har klagerens advokat anført, at der er tale om den samme skade, da skaden angår en brand af en bil, hvori der lå indbo. Klageren havde glemt skaden, da den ligger næsten 3 år forud for tegningen.

Det er klagerens advokats opfattelse, at de af selskabet fremlagte retningslinjer for indtegning af forsikringer ikke beviser, at selskabet ved fuldt kendskab til skaderne ville have krævet en højere præmie for bygningsbrandforsikringen.

Klagerens advokat har endvidere anført, at det i medfør af forsikringsaftalelovens § 6, stk. 2, ikke er hjemmel til automatisk at antage, at præmien ville være 999 % højere.

Da nævnet finder det bevist, at klageren i forbindelse med tegningen af forsikringen har undladt at oplyse om flere tidligere skader, finder nævnet, at klageren objektivt har afgivet urigtige oplysninger ved forsikringsaftalens indgåelse.

Det følger af forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1, at selskabet er fri for ansvar, hvis det kan antages ikke at ville have overtaget forsikringen, om det rette forhold havde været oplyst. Af forsikringsaftalelovens § 6, stk. 2, fremgår det, at må det antages, at selskabet ville have overtaget forsikringen, men på andre vilkår, hæfter det i det omfang, selskabet mod den aftalte præmie ville have forpligtet sig.

Selskabet har fremlagt dets indtegningsregler, hvoraf det fremgår, at hvis klageren har svaret "ja" til spørgsmålet, "har du eller nogen i din husstand haft skade(r) inden for de sidste 3 år?", så må forsikringssælgeren selv acceptere indtil 3 småskader under 5.000 kr. Tilsvarende gælder, hvis der er tale om 1 større skade og 2 småskader under 5.000 kr. Af tegningsreglerne fremgår det endvidere: "hvis vi på indtegningstidspunktet ikke ville indtegne kunden, hvis vi havde fået oplyst det korrekte, så vil forsikringerne blive slettet pr. ikrafttrædelsesdatoen og en evt. erstatning bortfalder. Da vi ikke kan nægte bygningsbrand vil præmien blive hævet med 999% og 25.000 kr. i selvrisiko". Der er ikke angivet kriterier for, hvordan sagen skal bedømmes, hvis der er tale om større skader.

16. 91399

Efter en gennemgang af sagen og efter en samlet vurdering finder nævnet, at selskabet ikke har bevist, at det i henhold til dets tegningsregler ikke ville have tegnet bygningskaskoforsikringen, samt at det ville have tegnet bygningskaskoforsikringen med en præmie på 13.976 kr. og en selvrisiko på 25.000 kr.

På baggrund heraf finder nævnet, at selskabet ikke har været berettiget til at opsige klagerens bygningskaskoforsikring samt foretage pro rata nedsættelse af erstatningssummen for brandskaden og forhøje klagerens selvrisiko til 25.000 kr.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren ved brandskaden den 25/8 2015 fik udbetalt en erstatningssum fra sælgerens forsikringsselskab. Det var således sælger, der havde tegnet og betalt forsikringen. Nævnet finder herefter, at det ikke kan tilregnes klageren som mindst uagtsomt, at han ikke har oplyst selskabet omkring forholdet. Nævnet har videre lagt vægt på, at selskabet i dets indlæg af 31/10 2017 til nævnet har anført, at der er foretaget en korrekt risikovurdering "særligt under hensyntagen til de manglende oplysninger om en meget stor bygningsbrand i august 2015 (forsikringsudbetaling på kr. 3.000.000), hvilket ville have ført til indtegning mod betaling af en betydeligt højere brandforsikringspræmie".

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at klagerens advokat har anført, at klageren ikke kender til skaden den 16/5 2015, samt at det af selskabet er oplyst, at skaden blev afvist af klagerens tidligere selskab. Nævnet bemærker i den forbindelse, at det ved dom fra Østre Landsret gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2012 side 1031 ikke blev betragtet som uagtsomt ikke at oplyse om ikke-belastende autoskader ved indtegningen af et forsikringsforhold.

Nævnet finder herefter, at selskabet ikke har bevist, at skaderne anmeldt den 29/7 2014 samt den 4/8 2016 og den 30/8 2016, i henhold til dets ganske uklare indtegningsregler, ville have medført en forhøjelse af præmien med 999 % samt en selvrisiko på 25.000 kr.

Nævnet bemærker, at et forsikringsselskab er berettiget til at beregne sig den præmie, det mener svarer til den overtagne risiko. Imidlertid finder nævnet, at selskabet ikke er

berettiget til at hæve præmien med 999 %, da det efter nævnets opfattelse ikke er udtryk for en almindelig eller konkret risikovurdering, men snarere må ses som et forsøg på at få forsikringstageren til at søge forsikring andetsteds. Tilsvarende gælder, for så vidt angår selvrisikobeløbet. Nævnet henviser i denne forbindelse blandt andet til sine tidligere kendelser nr. 63.567 og 71.498.

Grov uagtsomhed

Selskabet har endvidere reduceret erstatningen med yderligere 25 % med henvisning til, at klageren har forvoldt branden ved grov uagtsomhed.

Af brandundersøgelsesrapport af 3/4 2017 fra Dansk Brand- og sikringsteknisk Institut fremgår det blandt andet, at "det oplyses med telefonisk kontakt til ejer, at han har haft problemer med oliefyret i kælderen. Han har i den forbindelse spildt fyringsolie på gulvet foran fyret og drysset savsmuld på for at suge det op". Af rapporten fremgår det endvidere, at "på gulvet ca. 20 cm foran oliefyrsanlægget, med front rettet mod oliefyrsbrænderen, findes en halogenprojektør beregnet til vægmontering liggende på gulvtæppet. Lyskilden er intakt og stikkontaktens afbryder, hvortil projektøren er tilsluttet, findes i tændt position. Der er ved undersøgelsen ikke fundet andet, der kan have været årsag til brandens opståen. Med baggrund i dette er den mest sandsynlige årsag til brandens opståen, at varmestråling fra den tændte halogenprojektør har antændt de omkringværende brandbare materialer. En halogenprojektør, der ligger direkte på gulvtæppe med lyskegle rettet mod og tæt på andre brændbare materialer, herunder også olievædet savsmuld, er ekstraordinær uhensigtsmæssig og ikke i henhold til betjeningsinstrukser angivet af producenten". Det fremgår videre, at "regler for opbevaring af flaskegas i boliger er iht. beredskabsstyrelsens bekendtgørelse, at der indendørs højst må opbevares netto 40 kg gas og anvendes flaskegasanlæg med tilladelig fyldning op til 11 kg. Rummet, som flaskegas eller flaskegasanlæg opbevares i, skal være placeret over terræn. Der ses i kælderen opbevaret i alt 5 styks 11 kg gasflasker, med en fyldning der må vurderes at overstige 40 kg. Kælderrummet er beliggende under terræn".

Advokaten har anført, at klagerens brug af en halogenlampe, som var lagt på gulvet i fyrrummet, ikke har indebåret en indlysende fare for skade, hvorfor der ikke kan ske nedsættelse af erstatningen.

Selskabet har anført, at klageren har udvist grov uagtsomhed ved at placere en tændt halogenlampe til vægmontering på gulvet et gulvtæppe i kælderen ved klude og olievædet savsmuld. Selskabet har henvist til DBIs rapport, hvoraf det fremgår, at placeringen af halogenlampen er at anse for ekstraordinær uhensigtsmæssig, samt at der i øvrigt må anses for at være sket en overtrædelse af beredskabsstyrelsens bekendtgørelse om oplag af gasflasker. Selskabet har anført, at dette indebærer en så indlysende fare for skadens indtræden, at der foreligger grov uagtsomhed. Selskabet har endvidere henvist til, at klageren er tømrer, hvorfor det fremstår som så meget desto mere indlysende for klageren, samt at han var klar over, at der var spildt olie på gulvet.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at selskabet har bevist, at klageren har udvist en sådan grad af grov uagtsomhed, at selskabet har været berettiget til at nedsætte erstatningssummen. Nedsættelsen findes dog kun at burde ske med 15 %.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren forlod ejendommen efterladende en tændt halogenprojektør beregnet til vægophæng på et gulvtæppe tæt på brændbart materiale, herunder også olievædet savsmuld. Klageren havde selv spildt fyringsolie på gulvet foran fyret og drysset savsmuld på. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at det af brandundersøgelsesrapporten fremgår, at en halogenprojektør, der ligger direkte på gulvtæppe med lyskeglen rettet mod og tæt på andre brændbare materialer, er "den mest sandsynlige årsag til brandens opståen", samt at denne placering er "ekstraordinær uhensigtsmæssig".

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren ikke har efterfulgt beredskabsstyrelsens bekendtgørelse, hvoraf det fremgår, at der højst må opbevares netto 40 kilo gas og anvendes flaskegasanlæg med tilladelig fyldning op til 11 kilo, samt at rummet hvor det opbevares i skal være placeret over terræn.

Nævnet har endelig lagt vægt på, at klageren var tømrer og ud fra sin uddannelsesmæssige baggrund derfor burde have kendt til brandfaren.

Advokatomkostninger

Klageren er endvidere utilfreds med, at selskabet har afvist at erstatte de omkostninger, som han har haft til juridisk bistand.

Det følger af forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3, at sikrede kan kræve rimelige og nødvendige udgifter til advokatbistand dækket af selskabet.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, – henset til sagens forløb, kompleksitet og udfald ved nævnet – at selskabet skal erstatte klagerens rimelige og nødvendige advokatomkostninger. Nævnet bemærker, at der ikke er oplyst nærmere om advokatarbejdets omfang mv, hvorfor nævnet ikke har grundlag for at tage stilling til størrelsen af det beløb, som klageren er berettiget til. Klageren må derfor fremsætte sit krav over for selskabet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Thisted Forsikring A/S, skal anerkende, at det ikke har været berettiget til at opsige bygningskaskoforsikringen med tilbagevirkende kraft til tegningstidspunktet, at selskabet ikke har været berettiget til at foretage pro rata nedsættelse af erstatningssummen vedrørende brandskaden, at selskabet alene er berettiget til at nedsætte erstatningen med 15 %, og at selskabet ikke kan forhøje klagerens selvrisiko til 25.000 kr. Erstatningen forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Selskabet skal endvidere dække de rimelige og nødvendige advokatomkostninger, som klageren har haft i forbindelse med denne sag.

20. 91399

Klageren får i øvrigt ikke medhold.

Klagegebyret tilbagebetales.

Marianne Højgaard Pedersen
formand